

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 131

гр. Смолян, 15.03.2023 г.

ОКРЪЖЕН СЪД – СМОЛЯН, ВТОРИ ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в закрито заседание на петнадесети март през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Росица Н. Кокудева

Членове: Петранка Р. Прахова
Зоя Ст. Шопова

като разгледа докладваното от Зоя Ст. Шопова Въззивно частно гражданско дело № 20235400500144 по описа за 2023 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по чл.122 ГПК.

С определение № 212/07.03.2023 г. по ч.гр.дело № 200/2023 г. Смолянският районен съд ПОВДИГА пред Окръжен съд-Смолян спор за подсъдност между Районен съд-Смолян и Районен съд-София за определяне на съда, компетентен да разгледа и реши предявените искове, по които е образувано гр.д.№ 200/2023 г. по описа на Смолянския районен съд.

Съдът установява следното:

Делото е образувано най-напред пред Софийския районен съд по искове по чл.49 и 45 ЗЗД, предявени от М. И. А. за солидарно осъждане на ответниците „Ин. Кл. - М. ц.“ ЕООД, със седалище и адрес на управление: гр.Смолян, ул.Чавдар Войвода № 12, и В. В. М., със същия адрес, да и заплатят обезщетение за имуществени вред от 6 500 лв., от които 2 000 лв. за медицински консултативи и материали и 4 500 лв. за терапевтична операция на 13.07.2020 г. на гърдите за поставяне на импланти по посочени в исковата молба две фактури; 67,50 лв. за отстраняване на конци след същата операция, но извършено от друг медицински център - ДКЦ „Вита“ ЕООД; 70 лв. цена на консултация от 26.08.2020 г. с друг пластичен хирург; както и обезщетение от 18 000 лв. за неимуществени вреди – претърпени в периода

13.07.2020 г. – 24.08.2022 г. болки и страдания от извършените две операции от втория ответник съответно на 13.07.2020 г. и на 29.09.2022 г. Ищцата претендира и за законната лихва върху посочените суми от подаване на исковата молба – 24.08.2022 г. до окончателното им изплащане; както и за разноските по делото.

М. А. сочи, че сключва с д-р В. М. договор за медицинска услуга, въз основа на който последният да извърши първата операция на 13.07.2020 г. за „двустранно увеличаване и повдигане на бюста с кръгли импланти, поставени под големия пекторален мускул, с разрез около ареолата, вертикално надолу и в гънката под гърдата“.

В исковата молба са посочени като адреси на практиката на медицинския център, а и на самия д-р М., ул.Т. № 15-г в ж.к. „Д.“ и алтернативен - на ул.Я. № 25-Б в ж.к. „Л.“, и двата в гр.София. Твърди се от ищцата, че и двете операции са извършени от втория ответник д-р В. М. в неговия медицински център „Инвела клиник“, който се намира в гр.София, на ул.Т. № 15-Г в ж.к. „Д.“, на който адрес ищцата е прекарала в импровизирана „реанимация“ и нощта след първата операция на 13.07.2020 г.

С отговора на исковата молба двамата ответници, освен друго, на първо място правят възражение за местна неподсъдност на спора, тъй като седалището и адресът на управление на ЕООД, както и адресът на физическото лице са в гр.Смолян, и искат изпращане на делото по подсъдност на РС-Смолян.

С определение № 29879/07.11.2022 г. по гр.дело № 45642/2022 г. Софийският районен съд прекратява производството по делото пред себе си и го изпраща по подсъдност на Смолянския районен съд.

За да стигне до този резултат, СфРС приема, че ищцата излага твърдение за сключен с ответника М. договор за медицинска услуга; и по мотивите, приети в ТР от 29.01.2013 г. по тълк.дело № 4/2012 г. на ОСГТК на ВКС, е допустимо кумулирането на с договорна с деликтна отговорност, поради което предявеният срещу В. М. иск е паричен иск на договорно основание по смисъла на чл.111 ГПК. Основавайки се на приетото в това ТР, СфРС приема, че е допустимо прилагането по аналогия на разпоредбата на чл.52 ЗЗД, тъй като нарушението на договорно задължение е годно да причини неимуществени вреди. Респективно, когато източникът на

материалното правоотношение между ищцата и ответника М. е договор, то е допустимо ищцата да претендира неимуществени вреди от договорно неизпълнение, тъй като евентуално претърпените от нея вреди са вследствие от неизпълнението, от страна на ответника М., на поетите задължения по договора, а не вследствие на нарушение, от негова страна, на общото задължение да не се вреди никому /предпоставка за ангажиране на деликтната отговорност/. Според СфРС, доколкото притезанието е насочено към ответника М., извършил операцията, и към медицинския център – като медицинско заведение, допуснало те да се случат /последен абзац преди петитума/, искът се основава на договорно, а не на деликтно основание. Счита, че чл.111 ГПК въвежда алтернативна на общата местна подсъдност, предвидена в чл.105 ГПК, заради използвания в чл.111 съюз“и“. Въз основа на това заключава, че исковете са подсъдни на съда по постоянен адрес на физическото лице, и седалището на юридическото лице /чл.105 ГПК/ или, по избор на ищеца, съгласно разпоредбата на чл.111 ГПК, по настоящ адрес на ответника.

СфРС не споделя довода на ищеца, че тъй като практиката на ответниците е в София, местната подсъдност е там. Излага съображение, че чл.108, ал.1 ГПК урежда особената подсъдност на дела, когато правен спор е възникнал с клон на юридическо лице. Медицинската практика е особена правна фигура по ЗЛЗ – чл.13 от същата, като видно от справка от ТР, ответникът – юридическо лице, е медицински център / по смисъла на чл.16 ЗЛЗ/, а не практика. Дори да се приеме, разсъждава съдът, че разпоредбата на чл.108, ал.1, изр.1 ГПК следва да се тълкува разширително, тъй като при приемането ѝ ЗЛЗ, който въвежда сочените понятия, не е съществувал, то седалището и адресът на управление на медицинския център е в град Смолян, а не в София. Обобщено е в определението как, заради това, че постоянният адрес на физическото лице и седалището на юридическото лице са в в град Смолян, и че твърдяната отговорност произтича от договорно основание, отводът за местна неподсъдност на спора, направен от ответниците, следва да се уважи.

За да повдигне препирнята за подсъдност, Смолянският районен съд намира, че делото трябва да се гледа от Софийския районен съд, поради следното: една част от предявените обективно и субективно съединени иски са основани на договор за медицинска услуга, по

отношение на които е приложимо правилото на чл.113 от ГПК предвид качеството на ищцата на потребител на услуга по смисъла на § 13, т.1 от ЗЗП; а по отношение на друга част, основани на деликтната отговорност, е приложимо правилото на чл.115 ал.1 от ГПК. За да направи извода за наличие на предявени иски, основани на деликт, Смолянският районен съд съображава, че твърденията от ищеца в исковата молба факти за допуснати нарушения на правилата за добра медицинска практика и на Закона за здравето, довели до търпени болки, страдания и неудобства, съставляващи неимуществени вреди, всъщност представляват твърдения за наличие на допуснати не само договорни нарушения, но и за наличие на непозволено увреждане, тъй като се сочи, че задълженията съществуват и извън договора и не само спрямо контрагента по него. Според СмРС, независимо дали ще се приеме, че исковете се основават на договорна, или на деликтна отговорност, компетентният и в двете хипотези да ги разгледа съд по правилата на местната подсъдност, предвидени в чл.113 ГПК, съотв. в чл.115 ал.1 от ГПК, е РС-София, предвид това, че постоянният адрес на ищцата е в с.В., общ.Столична, и тя твърди, че двете операции са извършени в гр.София.

Настоящият състав счита, че компетентен да разгледа настоящите иски е Софийският районен съд поради следното:

В случая не е приложима разпоредбата на чл.113 ГПК, тъй като ищцата не е потребител по смисъла на §13, т.1 ЗЗП по причина, че този закон не следва се прилага спрямо договорите за медицинска услуга. Това е така, защото в ЗЗП са транспонирани директиви в областта на потребителската закрила, в това число - приложимата за договори, сключени след 13.06.2014 г., Директива 2011/83/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25.10.2011 г. относно правата на потребителите, за изменение на Директива 93/13/ЕИО на Съвета и Директива 1999/44/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 85/577/ЕИО на Съвета и Директива 97/7/ЕО на Европейския парламент и на Съвета. Съгласно чл.3, т. 3.б. от Директива 2011/83/ЕС, тя не се прилага за договори за здравно обслужване, така както е определено в член 3, буква а) от Директива 2011/24/ЕС, независимо от това дали услугите се предоставят от здравни заведения. Чл.3, б.„а“ от последната Директива 2011/24/ЕС пък определя, че „здравно обслужване“ означава здравни услуги, предоставяни от медицински

специалисти на пациенти с оглед оценка, поддържане или възстановяване на тяхното здравословно състояние, включително предписването, изпълнението на медицинските предписания и предоставянето на лекарствени продукти и медицински изделия. В преамбюла на Директива 2011/83/ЕС, т.30, също е разяснено, че „Здравното обслужване изисква специална нормативна уредба поради неговата техническа сложност, значението му за услугите от общ интерес и широкото му публично финансиране. ... Разпоредбите на настоящата директива не са подходящи за здравното обслужване и поради това то следва да бъде изключено от приложното ѝ поле.“ В същия смисъл е например и Определение № 115/ 22.02.2018 г.по гр.д.№ 569/2017 г. на Сливенския окръжен съд.

Вярно е, че чл.46, т.2 и чл.181б, т.8 от ЗЗП сочат съответно, че само чл.4 и раздел I на Глава IV, и Раздел II на Глава IX, не се прилагат за договори за здравни услуги, предоставяни от медицински специалисти на пациенти с оглед оценка, поддържане или възстановяване на тяхното здравословно състояние, включително предписването, изпълнението на медицински предписания и предоставянето на лекарствени продукти и медицински изделия. Това обаче не означава, че останалите разпоредби на ЗЗП се прилагат към договори за медицински услуги, защото тъкмо обратното е установено с описаната директива.

В случая обаче исковете произтичат от непозволено увреждане, ето защо на осн.чл.115, ал.1 ГПК, Софийският районен съд, като съд по местоизвършване на деянието, следва да ги разгледа.

Действително, ищцата сочи и това е видно от намиращия се на л.20 и сл. от делото на СфРС договор от 13.07.2020 г., че тя сключва с ответника д-р В. М. договор за медицинска услуга, по силата на който тя му възлага, а той се съгласява да изпълни медицинската услуга „двустранно увеличаване и повдигане на бюста с кръгли импланти, поставени под големия пекторален мускул, с разрез около ареолата, вертикално надолу и в гънката на гърдата“. Твърденията на ищцата са, че претърпените от нея имуществени и неимуществени вреди произтичат от действията/бездействията на ответниците във връзка с описания договор.

Това обаче не означава, че неизпълнението му е основанието за търсене на паричните обезщетения.

Както е разяснено например в решение № 50199/11.10.2022 г. на ВКС по гр. д. № 2461/2021 г., IV г. о., „Определянето дали отговорността за увреждането е договорна или деликтна, е в зависимост от накърнения интерес на кредитора: позитивен при договорната и негативен - при деликтната, а оттам и от обезщетителната цел. Позитивният интерес при договорните правоотношения е за изпълнение на задължение, уговорено между съконтрахентите, съответно техните правоприменници, в договора. Преследваният резултат е желан и от двете страни. Договорна е отговорността, когато дължимият резултат не е осъществен въобще или е осъществен неточно (лошо, късно, частично), поради което за кредитора са произтекли неблагоприятни последици – вреди (имуществени и неимуществени). Противоправността на поведението произтича от това, че не е изпълнено задължение към контрахента, а не от общо задължение, което е насочено към всички. Вредите, за да се обезщетят, трябва да са пряка и непосредствена последица от неизпълнението и да са могли да бъдат предвидени при пораждаване на задължението, като при недобросъвестност на длъжника обезщетението обхваща всички преки и непосредствени вреди. При деликта се нарушава общото правило да не се вреди другиму. Причинените вреди са нежелани, променят съществуващо положение, като промяната нито е желана, нито е предвидима при сключване на договора, тя не е адекватна последица от неизпълнение на договорно задължение. Едва с причиняването на вредата, между субектите са поражда облигационноправна връзка, чиято цел е да заличи нежелана промяна в правната сфера на пострадалия, като възложи на причинителя на вредата задължението да я поправи. На обезщетяване подлежат всички вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането съгласно [чл. 51 ЗЗД](#) (деликтната отговорност е по-строга от договорната).“

В съдебната практика последователно се приема също така, че „....Съгласно приетото в решения [по гр. д. № 1411/2009 г.](#), [гр. д. № 640/2009 г.](#), както и [по гр. д. № 6457/2013 г.](#), всички на III г. о., медицинската помощ е правно-регламентирана дейност. [Член 80 от Закона за здравето](#) разпорежда, че тази дейност се основава на медицински стандарти, утвърдени по реда на [чл. 6, ал. 1 от Закона за лечебните заведения](#) и Правилата за добра медицинска практика, приети и утвърдени по реда на [чл. 5, т. 4 от Закона за](#)

съсловните организации на лекарите и лекарите по дентална медицина. Регламентирано е, че дейността на лечебните заведения и на медицинските и други специалисти, които работят в тях, се осъществява при спазване на медицинските стандарти за качество на оказваната медицинска помощ и осигуряване защита на правата на пациента. Когато съдът се произнася по въпроса осъществен ли е деликт при изпълнение на медицинска дейност, като основание за отговорността по чл. 49 ЗЗД, той е длъжен да изследва две групи факти от поведението на извършителя - /лекаря/ - на първо място да установи какви действия са били предприети или не са били извършени от лекаря и на второ - да провери доколко те са отговаряли на дължимото, съобразно утвърдените медицински изисквания, вкл. и извършването на необходимите диагностични изследвания.“ /Решение № 245 от 26.01.2021 г. на ВКС по гр. д. № 4597/2019 г., IV г. о.; Определение № 963 от 22.07.2013 г. на ВКС по гр. д. № 3592/2013 г., IV г. о. и т.н./

В случая твърденията от М. А. вреди не са предвидими при сключване на договора, не са адекватна последица от неизпълнение на конкретното договорно задължение на д-р М. да осъществи двустранно увеличаване и повдигане на бюста с кръгли импланти, поставени под големия пекторален мускул, с разрез около ареолата, вертикално надолу и в гънката на гърдата. От изложеното в исковата молба се налага извод, че противоправността на поведението на ответниците произтича от това, че не е изпълнено общо задължение, което е насочено към всички – да не се вреди другиму по смисъла на чл.45 ЗЗД, защото вредите са последица от действия/бездействия на ответниците, представляващи нарушения на добрата медицинска практика и утвърдения медицински стандарт за пластично-възстановителната и естетична хирургия и евентуално - на други медицински стандарти, които практика и стандарти, защитавайки висши блага – човешкия живот и здраве, установяват задължения на лекаря не към конкретен пациент, а към всички пациенти, към които в случая се числи и ищцата.

Освен друго, тя обобщава в исковата молба, че противоправното поведение на ответника се изразява и в непроследяване състоянието и след операцията, невземане на мерки за подобряване на това състояние, в резултат на което е получила обезобразяване, болки и страдания, като за период от 2 месеца след първата операция и 1 месец след втората те са били интензивни,

а сега тя изпитва болки и дискомфорт при допир до бюста; получила е инфекция, епидермална некроза и груби оперативни белези/цикатрикси/, даващи значителен козметичен дефект, груба структура на гърдата, дължаща се и на ехографски доказаните хетерогенни грануломи с диаметър до 10 мм, както и видима разлика в обема и формата на двете гърди. Поддържа се също, че се е наложило да претърпи втората операция на 29.09.2020 г., за да се премахнат сложените при първата импланти на гърдите, по причина, че единият имплант вече се показвал от значително уголемената дупка на шевовите и това застрашавало гърдата в много висока степен от проникване на инфекция. Възпроизвежда се и мнението на лекаря, отстранил на 13.10.2020 г. конците от шевовите на ищцата: че използваният за зашиване конец – викрил, неразграждащ се и често трудно понасян от пациентите, би могъл също да е причина за избутването на шевния материал при първата операция.

В исковата молба са посочени адреси на ответниците, наречени „адреси на практиката“ в гр.София именно за да означат мястото, където е осъществено непозволеното увреждане – в гр.София, а не като адреси на „практика“ по смисъла на ЗЛЗ.

По изложените съображения Смолянският окръжен съд

ОПРЕДЕЛИ:

ОПРЕДЕЛЯ на осн.чл.122 ГПК СОФИЙСКИЯ РАЙОНЕН СЪД като компетентен да разгледа исковете на М. И. А. против „Ин. Кл. - М. ц.“ ЕООД - гр.Смолян и В. В. М., по които е образувано гр.дело № 200/2023 г. на Смолянския районен съд, а преди това - гр.дело № 45642/2022 г. на Софийския районен съд.

ИЗПРАЩА делото на Софийския районен съд по подсъдност.

Определението не подлежи на обжалване.

ДА СЕ ИЗПРАТИ препис от определението на Смолянския районен съд за сведение.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____